

PRZESTRZEŃ (1) *sb f*

Oba e jasne.

sg [*D przestrzeni.*] ◊ *L przestrzeni.*

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

Szeroki, rozległy, otwarty obszar; puste miejsce:

Wyrażenie przyimkowe: »na przestrzeni« = w pustym miejscu:

~ [*W przeciwstawieniu: »w gęstwie ... na przestrzeni«: Y owźem pfy po rogách trzyma(y)/ lecz nie w gęstwie/ W poluć chárt ná przełtrzeni pokaże fie w męłtwie. BielawMyśl D2.*

Wyrażenia: »w polu na przestrzeni«: BielawMyśl D2 cf W przeciwstawieniu.

»wiatrom na przestrzeni« = w miejscu przewiewnym: [w nocy nieczystości są wyrzucane na ulice] dlatego też co znaczniejszy i ochędoźniejszy nierano wstają i dla smrodu i dla powietrza; i by nie tak przestrono było i czyste powietrze, pewnieby siła złęgo urosło z tego plugastwa, jedno że siedzi wiatrom na przestrzeni i obwysz. DiarPeregr 86.] ~

Przen: W antropomorfizowanym opisie gry w szachy:

Wyrażenie przyimkowe: »na przestrzeni« = w pustym miejscu:

~ *W przeciwstawieniu: »w cieśni ... na przestrzeni«: Ták tedy mowią gracze náuczeni/ W ciesni mąż Rycerz/ á Pop ná przełtrzeni. KochSz B2v. ~*

a. [*Pełne morze: Menetes nie znácznych kámieni Boiác fie/ łwá kierował nawę ku przełtrzeni [proram pelagi detorquet ad undas V 165]. Gdzie łtronifz? ku łkálé fie miey Méneté zásię/ Głófém wołał nań Giás VergKoch 124.*

przełtrzeń czego: Srogie bálwany włtáią/ á my rozgromieni Po łzérokiego morzá lećiemy przełtrzeni [dispersi iactamur gurgite vasto III 197]. VergKoch 71.]

Synonimy: miejsce, plac, pole, przestwor.

Cf PRZESTRONIA, PRZESTRONNOŚĆ, PRZESTROŃ, 1. PRZESTRZENIE, PRZESTRZEŃSTWO